

עָלְיוּ מִימֵינוּ וּמִשְׁמָאלוּ. אָבֵל לְהַתִּיצֵב עַל ה' בְּהֵאֵי קָרָא
 אֲשַׁכְּחָנָא רְחִימוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלֵיהּוּ דִישְׂרָאֵל.
 בְּגִין, דְּהֵנִי שְׁלִיחָן, דְּאֵינוּן מְמַנְן לְאַשְׁגַּחָא עַל עוּבְדִין
 דְּבִנֵי נָשָׂא, אֲזֵלִין וְשִׂאטִין וְנִטְלִין אֵינוּן עוּבְדִין כְּלָהוּ,
 וּבִיומָא דְקָאֵי דֵינָא לְמִיקָם, לְמִידָן עֲלֵמָא, אֲתַעְבִּידוּ
 קִטְיִגוּרִין לְמִיקָם עָלֵיהּוּ דְּבִנֵי נָשָׂא. וְתָא חֲזִי, מְכַל עֲמִין
 דְּעֲלֵמָא, לָא קִיִּימִין לְאַשְׁגַּחָא בְּעוּבְדֵיהוֹן, בַּר בִּישְׂרָאֵל
 בְּלַחֲוֵדֵיהּוּ, בְּגִין דְּאֵלִין בְּנִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְכַד לָא אֲשַׁתְּכַחוּ עוּבְדִין דִּישְׂרָאֵל כְּדָקָא יְאוּת,
 כְּבִיכוּ"ל אֵינוּן מְמַנְן שְׁלִיחָן, כִּד בְּעָאן לְקִיִּימָא
 עַל אֵינוּן עוּבְדִין דִּישְׂרָאֵל, עַל ה' וְדָאֵי קִיִּימִין, דְּהָא כִּד
 יִשְׂרָאֵל עֲבָדִין עוּבְדִין דְּלָא כְּשָׂרָן, כְּבִיכוּ"ל מִתִּישְׂרִין
 חִילָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְכַד עֲבָדִין עוּבְדִין דְּכְשָׂרָן,
 יְהִיבִין תּוּקְפָא וְחִילָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא כְּתִיב,
 (תהלים ס"ח) תָּנוּ עֵז לְאֱלֹהִים. בְּמָה. בְּעוּבְדִין דְּכְשָׂרָן. וְעַל
 דָּא, בְּהֵוָא יוּמָא, כְּלָהוּ רַבְרָבִין מְמַנְן אֲתַכְּנָשׁוּ עַל ה'.
 עַל ה' וְדָאֵי, דְּהָא כִּיּוֹן דְּעַל יִשְׂרָאֵל אֲתַכְּנָשׁוּ, עָלֵיהּ
 אֲתַכְּנָשׁוּ.

וַיְבֵא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכְכֶם, גַּם, לְאַסְגָּאָה עָלֵיהּוּ, דְּכְלָהוּ
 אֲתִיִּין לְמַהוּי קִטְיִגוּרִין עָלֵיהּוּ דִישְׂרָאֵל, (דף ל"ג ע"א)
 וְדָא אֲתוּסְףָּ עָלֵיהּוּ, בְּגִין דְּאֵיהּוּ דִילְטוּרָא רַבְרָבָא

מִכְּלָהוּ, קִטִּיגוֹרָא מִכְּלָהוּ, כִּיּוֹן דְּחָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְּכִלְהוּ אֲתִיין לְקַטְרָגָא. מִיַּד וַיֹּאמֶר יי' אֶל הַשָּׁטָן מֵאִין
 תָּבֵא. וְכִי לֹא הוּא יַדַּע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאִן הוּא אֲתִי.
 אֵלֹא לְאִיִּתְאָה עוּבְדָא לְרַעוּתִיהָ.

וַיֹּאמֶר יי' אֶל הַשָּׁטָן וְגו' וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת יי' וַיֹּאמֶר
 מְשׁוּט בְּאַרְצָן. מִכָּאן אֲוִלִּיפְנָא, דִּישׁוּבָא דְאַרְעָא
 אֲתַמְסַר לְסַטְרִין אַחַרְנִין, בַּר אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל בְּלַחֲוֹדְהָא.
 כִּיּוֹן דְּאָמַר מְשׁוּט בְּאַרְצָן, אֲשַׁגַּח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְּבַעֵי לְמַהוּי דְלְטוֹרָא עֲלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל. מִיַּד, (איוב א)
 וַיֹּאמֶר יי' אֶל הַשָּׁטָן הַשְּׂמֵת לְבָךְ עַל עַבְדֵי אִיּוֹב כִּי אִין
 כְּמוֹהוּ בְּאַרְצָן.

חָמָא שַׁעְתָּא לְמִיָּהֵב לִיָּה חוּלְקָא, בְּמָה (נח ס"ד ע"א)
 דִּיתַעְסַק, וַיִּתְפָּרֵשׁ מִנִּיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְהָא
 אוּקְמוּהָ, לְרַעֲיָא דְבַעָא לְמַעַבְר עָאנִיָּה בְּחַד נַהֲרָא וְכוּ',
 מִיַּד אֲתַעְסַק בֵּיָה הַהוּא שָׁטָן, וְלֹא קַטְרָג עֲלֵייהוּ
 דִּישְׂרָאֵל.

וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת יי' וַיֹּאמֶר הֲחַנָּם יֵרָא אִיּוֹב אֱלֹהִים. לָאו
 תּוֹוָהָא לְעַבְדָּא דְמֵאֲרִיָּה עָבִיד לִיָּה כָּל רַעוּתִיהָ,
 דִּיָּהָא דְחִיל לִיָּה, אַעֲדֵי אֲשַׁחְוֹתְךָ מִנִּיָּה, וְתַחֲמִי אִי דְחִיל
 לְךָ וְאִם לָאו.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְעָאקוּ, כַּד אֲתִיָּהֵב חוּלְקָא חֲדָא

לְהֵאֵי סֹטֵר לְאַתְעֶסְקָא בֵּיהּ, אֶתְפְּרִישׁ לְבַתֵּר מִכְּלָא.
 כְּגִוּוֹנָא דָּא שְׁעִיר בְּרֵאשׁ חוּדְשׁ. שְׁעִיר בְּיוֹמָא דְכַפּוּרִי.
 בְּגִין דְּאַתְעֶסְקָא בֵּיהּ, וְשָׁבִיק לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּמַלְכִיהוֹן,
 וְהָכָא, מָטָא זְמָנָא לְמִיטְל חוּלְקָא דָּא, מִכָּל זֶרְעָא
 דְּאַבְרָהָם, בְּסֹטְרָא אַחְרָא. כְּמָה דְּאַתְ אָמַר, (בראשית כ"ב) הִנֵּה
 יֵלְדָה מִלְכָּה גַם הִיא וְגו' אֶת עוֹיֵן בְּכוּרוֹ וְגו'.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּאָמַר מְשׁוּט בְּאַרְצֵי, בְּעָא מִינֵיהּ,
 לְמַעַבְד דִּינָא בְּיִשְׂרָאֵל, דְּהָא דִּינָא הוּא לִיָּה עַל
 אַבְרָהָם, לְמַתְבַּע מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּגִין, דְּלָא
 אֶתְעֶבִיד דִּינָא בְּיִצְחָק, כִּד אֶתְקָרִיב עַל גִּבִּי מַדְבַּחָא,
 דְּהָא לָא הוּא לִיָּה לְאַחֲלָפָא קְרַבְנָא דְּאֶזְמִין עַל מַדְבַּחָא,
 בְּאַחְרָא, (וְכֵן בְּכָל סֹטְרָא דְּלִיָּה) כְּמָה דְּאַתְ אָמַר, (ויקרא כ"ז) לָא
 יַחֲלִיפְנוּ. וְהָכָא קָאִים יִצְחָק עַל גִּבִּי מַדְבַּחָא, וְלָא
 אֶשְׁתַּלִּים מִינֵיהּ קְרַבְנָא, וְלָא אֶתְעֶבִיד בֵּיהּ דִּינָא, וּבְעָא
 דָּא מֵעַם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּבְעָא דִּינֵיהּ דִּיוֹסְף
 לְכַמָּה דְּרִין. וְכָל מַה דְּבְעָא, בְּאוּרַח דִּינָא בְּעָא.

וּמַה הוּא זְמָנָא דְּאַשְׁתּוּיב יִצְחָק, וְאַתְחַלֵּף קְרַבְנֵיהּ, זְמִין
 לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְהַהוּא מְקוּטְרָגָא, הֵאֵי
 לְחוּלְקִיָּה, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר הִנֵּה יֵלְדָה מִלְכָּה גַם הִיא וְגו'
 אֶת עוֹיֵן בְּכוּרוֹ. וְהָכָא, מָטָא לְמִיטְל חוּלְקִיָּה עֲלֵיהּ, מִכָּל
 זֶרְעִיָּה דְּאַבְרָהָם, וְלָא יִקְרַב בְּסֹטְרָא אַחְרָא.

וְכֹלֵא בְּדִינָא אַתָּא. (ס"א לַגְּבִיחַ) כִּמְה דְּאִיהוּ דִּין, הָכִי אַתְּדָן.
 בְּגִין דְּאִיּוֹב מְקַרִּיבֵי עֵיטָא דְּפִרְעָה הָוֵה, וְכַד קָם
 פִּרְעָה עַל־יַיהוּ דִּישְׂרָאֵל, בַּעַא לְקַטְלָא לֹון. אֲמַר לִיהָ לֵא,
 אֵלֵא טוֹל מְמוֹנְהוֹן וּשְׁלוּט עַל גּוֹפִיִּהוֹן, בְּפוּלְחָנָא קְשִׁיא,
 וְלֵא תְקַטּוּל לֹון. אֲמַר לִיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, תִּיִיךְ,
 בְּהַהוּא דִּינָא מִמֶּשׁ, תְּהֵא דְּאִין, מַה כְּתִיב, (אִיּוֹב ב') אִוְלָם
 שְׁלַח נָא יָדְךָ וְגַע אֶל עַצְמוֹ וְאֶל בְּשָׂרוֹ וְגו'. בְּמַה דְּאִיהוּ
 דִּין, הָכִי אַתְּדָן. וְאַף עַל גַּב דְּבִכָּל שְׂאֵר הָוֵה דְּחִיל
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

תָּא חַזִּי, מַה כְּתִיב, אֲךְ אֶת נַפְשׁוֹ שְׁמֹר. וְאַתִּיִּהִיב לִיהָ
 רְשׁוֹ, לְמַשְׁלֵט עַל בְּשָׂרָא, בְּגִין רוּזָא דְּכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית
 1) קִץ כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנַי וְאוּקְמוּנָהּ, בָּא לְפָנַי וְדָאִי, וְדָא
 אִיהוּ (שְׁלַח ק"ט ע"א) קִץ כָּל בְּשָׂר, וְלֵא רוּחָא. וְאַיְתִמַּר, דְּאִיהוּ
 קִץ דְּאִתִּי מִסְטָרָא דְּחֻשְׁךָ, כִּמְה דְּאִתְּ אֲמַר, (אִיּוֹב כ"ח) קִץ
 שֵׁם לְחֻשְׁךָ וּלְכָל תְּכַלִּית הוּא חוּקְךָ. וּלְכָל בְּשָׂרָא, בְּגִין
 דְּאִית קִץ אַחֲרָא, וְאַקְרִי (דְּנִיָּאל י"ב) קִץ הַיָּמִין, וְדָא אִיהוּ
 קִץ אַחֲרָא, מִסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא, דְּאִיהוּ חֻשְׁךָ. וְעַל דָּא
 אַתִּיִּהִיב לִיהָ רְשׁוֹ בְּעַצְמוֹ וּבְשָׂרוֹ.

וְתַסִּיתְנִי בּוֹ לְבַלְעוּ. אִי הָכִי, לָאוּ בְּדִינָא הָוֵה, אֵלֵא
 בְּמִימַר הַהוּא מְקַטְרָגָא, דְּאִסִּית לִיהָ, וְאַסִּי
 לִיהָ. אֵלֵא, כִּלְא בְּדִינָא הָוֵה, וְהָכִי אֲמַר לוֹ אֵלִיהוּא, (אִיּוֹב

ל"ד) כִּי פִעַל אָדָם יִשְׁלָם לוֹ וּכְאֶרְחַ אִישׁ יִמְצִיאֵנּוּ. וְהָכִי
 הָיָה כְּמָה דְאֶתְמַר, כְּמָה דְאִיהוּ גְזוּר, הָכִי אֶתְגְזוֹר עָלֶיהָ.
 וְהָאִי דְאָמַר וְתִסִּיתְנִי בּוֹ לְבַלְעוּ חָנָם, וְתִסִּיתְנִי לְבַלְעוּ
 לֹא כְּתִיב, אֶלֶּא וְתִסִּיתְנִי בּוֹ, בֵּיה קִיִּמָּא בְּדַעְתִּיהָ,
 דְאִיהוּ חָשִׁיב דְהָא תִסִּיתְנִי, כְּמָה דְאָמַר (איוב י') וְעַל עֲצַת
 רְשָׁעִים הוֹפְעֶתָ. (אָמַר אִיּוֹב אֶתְפַּתִּית עַל מִימְרֵי דְדַחְוּא מִקְטָרְגָא) כְּגִוּוֹנָא
 דָּא, (תהלים ע"ה) וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יִכְזְבוּ לוֹ.
 וַיִּפְתּוּהוּ וַיִּכְזְבוּ לוֹ. לֹא כְּתִיב, אֶלֶּא וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם.
 בְּפִיהֶם קִיִּמָּא מְלָה דָּא דְהָא אֶתְפַּתָּה.
 דף ל"ג ע"ב) אָמַר רַבִּי אַבָּא, כֹּלָּא הוּא שְׁפִיר, אֲבָל הָכִי
 אֹולִיפְנָא, דְתַנּוּן, סָלִיק וְאֶסְטִין. וְכִי אִיהוּ יִכִּיל
 לְאֶסְטָנָא, אִין. דְהָא אִיהוּ (ריש וישב תיקון קמ"א) מְלֶךְ זָקֵן
 וְכֶסֶל, דְכְּתִיב, (קהלת ד') טוֹב יֶלֶד מְסֻכֵּן וְחָכָם מִמְּלֶךְ זָקֵן
 וְכֶסֶל. וְעַל דָּא, יִכִּיל לְאֶסְטָנָא לְבַר נָשׁ. מֵאִי טַעְמָא.
 בְּגִין דְאִיהוּ מְהִימָן עַל עוֹבְדוֹי דְבְנֵי נְשָׂא.
 תָּא חֲזִי, הָאִי בְּדִינָא דִיחִיד, אֲבָל בְּדִינָא דְעֶלְמָא, כְּתִיב,
 (בראשית י"א) וַיֵּרֶד יְיָ לָרְאוֹת. (בראשית י"ח) אֲרָדָה נָא
 וְאֲרָאָה. דְלֹא אֶתִּיְהִיב מְהִימְנוּתָא אֶלֶּא בִיּוֹדִיהָ בְּלַחֲוֹדוֹי,
 דְהָא לֹא בַעַא לְאוּבְדָא עֶלְמָא, עַל מִימְרֵי דְהָהוּא
 מִקְטָרְגָא, דְתִיאֹוּבְתִיהָ אִיהוּ תְדִיר לְשִׁיצָאָה. מְנַלָּן
 דְכְּתִיב, (איוב כ"ח) קֵץ שָׁם לַחֲשָׁךְ וּלְכֹל תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר.

לְשִׁיצָאָה כָּלָא, הוּא חוֹקֵר. וְדָא אִיהוּ קִין כָּל בְּשָׂר בָּא
לְפָנֵי, וְדָאי בְּגִין לְשִׁיצָאָה.

וְתָא חֲזִי, וִיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל יִי.
כְּמָה דְאֶתְמַר. וְהָהוּא יוֹמָא, קִיִּימִין תְּרִין סְטָרִין,
לְקַבְּלָא בְּנֵי עֲלָמָא. כָּל אֵינּוֹן דְאֶתְיִין קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּתִיּוּבְתָא וּבְעוּבְדִין טָבִין, אֵינּוֹן זַכִּין לְמַהוּי פְּתִיבִין
לְגַבִּיָּה דְהָהוּא סְטָרָא דְאִיהוּ חַיִּים, וְאַפִּיק תּוֹצְאוֹת חַיִּים.
וּמָאן דְאִיהוּ מִסְטָרִיָּה, אַכְתִּיב לְחַיִּים. וְכָל אֵינּוֹן דְאֶתְיִין
בְּעוּבְדִין בִּישׁוּן, אֵינּוֹן פְּתִיבִין לְהָהוּא סְטָרָא אַחְרָא
דְאִיהוּ מוֹתָא, וְאַקְרִי (רס"ה א) מוֹת, וּבִיָּה שְׂרִיא מוֹתָא.

וּבְהָהוּא יוֹמָא, קִיִּימִין אֵלִין תְּרִין סְטָרִין: חַיִּים, וּמוֹת.
אִית מָאן דְאַכְתִּיב לְסְטָרָא דְחַיִּים. וְאִית מָאן
דְאַכְתִּיב לְסְטָרָא דְמוֹת. וּלְזַמְנִין דְעֲלָמָא שְׂרִיא
בְּאַמְצְעִיתָא, אִי קִיִּימָא חַד זַכָּאָה בְּעֲלָמָא, דְאֶכְרַע
עַלְיָהּ, כְּלָהוּ קִיִּימִין וְאַכְתִּיבוּ לְחַיִּים. וְאִי חַד חַיִּיבָא
אַכְרַע עֲלָמָא, כְּלָהוּ אַכְתִּיבוּ לְמִיתָה.

וְהָהוּא זַמְנָא, עֲלָמָא הוּא קָיִים בְּאַמְצְעִיתָא, וְהָהוּא
מְקַטְרָגָא בְּעָא לְאַסְטָאָה. מִיַּד מַה פְּתִיב, הַשְּׂמֵת
לְבַךְ עַל עַבְדֵי אֵיּוֹב כִּי אֵין כְּמוֹהוּ בְּאַרְצֵן וְגו'. כִּיּוֹן
דְאֶשְׂתְּמוּדַע אִיהוּ בְּלַחֲדוּי, מִיַּד אֶתְקִיף בִּיָּה מְקַטְרָגָא.
וְעַל דָּא תְּנִיבִין, דְלָא אַצְטְרִיךְ לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאַתְפְּרָשָׁא

מִכְּלָלָא דְסִגְיֵאִין, בְּגִין דְּלֹא יִתְרָשִׁים אִיהוּ בְּלַחֲדוּי, וְלֹא יִקְטְרֵגוּן עָלֶיהָ לְעֵילָא.

דְּכִתְיֵב, בְּשׁוֹנְמִית, (מלכים ב' ד') וּתְאֵמֵר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֶׁבֶת. לֹא בְּעֵינָא לְאַפְקָא גְרָמֵי מִכְּלָלָא דְסִגְיֵאִין, בְּתוֹךְ עַמִּי יִתִּיבְנָא, עַד יוֹמָא דָּא, וּבְתוֹךְ עַמִּי, בְּכָלְלָא חֲדָא אֲשֶׁתְּמוֹדַע לְעֵילָא. וְהָכָא אִיּוֹב, כִּיּוֹן דְּאֲשֶׁתְּמוֹדַע לְעֵילָא וְאִתְרָשִׁים, מִיַּד אֲתַקִּיף בֵּיהּ מְקַטְרֵגָא, וְאָמַר הַחֲנָם יֵרָא אִיּוֹב אֱלֹהִים, כָּל מָה דְדַחִיל לָךְ וְאִתְתַּקֵּף, לָאוּ לְמַגְנָא עָבִיד, הֲלֹא אֶתָּה שִׁכַּת בְּעַדוּ וּבְעַד וְגו'. אֲבָל טוֹל כָּל הָאֵי טְבָא דְאַנְתָּ עָבִיד לִיהּ, וּמִיַּד אִם לֹא עַל פְּנִיךָ יִבְרַכְךָ. יִשְׁבּוֹק לָךְ, וְיִתְדַבֵּק בְּסִטְרָא אַחֲרָא, דְּהָא הַשְׁתָּא בְּפִתְוֹרְךָ אִיהוּ אָכִיל, סָלִיק פְּתוֹרְךָ מִנִּיהּ, וְנַחְזִי מִמָּאן אִיהוּ, וּבָאן סִטְרָא יִתְדַבֵּק.

מִיַּד, וַיֹּאמֶר יי אֵל הַשָּׁטָן הִנֵּה כָּל אֲשֶׁר לּוֹ בְּיַדְךָ. לְאַחְזָא, דְדַחִילוּ דְאִיּוֹב לְגַבִּיּהּ דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הוּא לְנִטְרָא עוֹתְרִיהּ. וּמִהָכָא אוֹלִיפְנָא, דְכָל אִינוּן דְדַחֲלִין לִיהּ לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל עוֹתְרִיּהּ, אוּ עַל בְּנִיּהּ, לָאוּ אִיהוּ דְחִילוּ כְּדָקָא יָאוֹת. וְעַל דָּא קְטְרֵג הוּא מְקַטְרֵגָא וְאָמַר, הַחֲנָם יֵרָא אִיּוֹב אֱלֹהִים הֲלֹא אֶתָּה שִׁכַּת בְּעַדוּ וְגו' מַעֲשֵׂה יָדָיו בְּרַכָּתָּ. וְעַל דָּא אִיהוּ דְחִיל לָךְ וְאִתְיִיְהִיב לִיהּ רְשׁוֹ לְקַטְרֵגָא בֵּיהּ, וְלְאַחְזָא, דְּלֹא פִלַח אִיּוֹב לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַחֲמֵינוּ.

דְּכִיּוֹן דְּאַתְנַסִּי, נִפְק מֵאוֹרְחָא, וְלֹא קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ, מַה
כְּתִיב, בְּכֹל זֹאת לֹא חָטָא אִיּוֹב בְּשִׁפְתָיו. לֹא חָטָא

בְּשִׁפְתָיו אֲבָל בְּרַעוּתִיהּ חָטָא, וּלְבַתֵּר חָטָא בְּכֹלֵא.

וְאִי תִימָא דְלֹא אֶתְנַסִּי בַר נֶשׁ, הָא כְּתִיב (תהלים י"א) ה'

צְדִיק יִבְחֹן וְגו'. וּבְגִין כֹּף אֶתְנַסִּי אִיּוֹב. וְאַף עַל גַּב

דְּלֹא קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ כְּדָקָא יְאוּת, לֹא נִפְק מִתַּחַת

רְשׁוּתָא דְמַרְיָה לְאַתְדַּבְּקָא בְּסִטְרָא אַחֲרָא.

וְכַמָּה הוּא תְּהוּא נְסוּתָא דִּילִיָּהּ. תְּרִיסַר יְרַחִי, שׁוֹלְטָנוּתָא

דִּיהוּא סִטְרָא אַחֲרָא. כַּמָּה דִּתְנִינָן, דִּינָא דְחִיבִיא

בְּגִיהַנָּם י"ב יְרַחִי, וּבְגִין דְּלֹא אֶתְדַּבְּקָא בְּסִטְרָא אַחֲרָא

כְּתִיב, (איוב מ"ב) וַיֵּי בְּרֹךְ אֶת (דף ל"ד ע"א) אַחֲרִית (נרפס קפ"א ע"ב)

אִיּוֹב מִרְאשִׁיתוֹ.

ר' שְׁמַעוֹן אָמַר, הָאִי דְאִיּוֹב, לָאוּ נְסוּתָא אִיהוּ דְקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא, כְּנְסוּתָא דְשָׂאֵר צְדִיקָא, דִּהָא לֹא כְּתִיב

וְהֶאֱלֵהִם נֶסֶה אֶת אִיּוֹב, כַּמָּה דְכְּתִיב, (בראשית כ"ב)

וְהֶאֱלֵהִם נֶסֶה אֶת אַבְרָהָם. דְאַבְרָהָם, אִיהוּ בִּידִיהּ אֶקְרִיב

לְבָרִיָּהּ יְחִידָאִי דִּילִיָּהּ לְגַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִיּוֹב לֹא

יְהִיב כְּלוּם, וְלֹא מָסַר לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלוּם.

וְלֹא אֶתְמַר לִיהּ, דִּהָא גַלִּי קָמִיָּה, דְלֹא יָכִיל לְקִימָא

בֵּיהּ, אֲבָל אֶתְמָסַר בִּידָא דְמַקְטָרְגָא. וּבְדִינָא

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְעַבִּיד, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְעַר

דִּינָא (בְּדִינָא) דָּא, לְהֵוּא מְקַטְרָגָא לְגַבִּיּהּ, הֲדָא הוּא
דְּכַתִּיב, (איוב א') הַשְׁמֵת לְבָרְךָ עַל עַבְדֵי אִיּוֹב וְגו'.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית ד') וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִין מִפְּרֵי
הָאָדָמָה. מִקֵּץ יָמִים, וְלֹא מִקֵּץ יָמִין. אִיהוּ דְּחַה

לְקֵץ יָמִין, וְאֵתְקָרִיב לְקֵץ יָמִים. וְהָא אֻקְיָמְנָא, (דניאל י"ב)
וְאֵתְה לֵךְ לְקֵץ. וְאָמַר דְּנִיָּאֵל, לְאֵן קֵץ, לְקֵץ הַיָּמִין, או
לְקֵץ הַיָּמִים. עַד דְּאָמַר לִיָּה לְקֵץ הַיָּמִין. וְעַל דָּא דְּדוּד
דְּחִיל וְאָמַר, (תהלים ל"ט) הוֹדַעְנִי יְיָ קִצֵּי וּמִדַּת יָמֵי מַה הִיא,

או לְקֵץ הַיָּמִים או לְקֵץ הַיָּמִין. וְהִכָּא מַה פְּתִיב וַיְהִי מִקֵּץ
יָמִים, וְלֹא מִקֵּץ יָמִין, וּבְגִין כֶּךָ לֹא אֵתְקַבֵּל קְרַבְנֵיָהּ,

דְּהָא מְסַטְרָא אַחְרָא הוּא. (כלא)

תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב וְהֵבֵל הֵבִיא גַם הוּא. מֵאֵי גַם הוּא.
לְאַסְגָּאָה דָּא בְּדָא, קְרַבְנֵיָהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא

כָּלָא, וְעַקְרָא דְּקְרַבְנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיְהִי חוּלְקָא
לְסַטְרָא אַחְרָא, כְּמַה דָּאֵתְ אָמַר וּמַחְלִבֵּיהוֹן. וְקִין, עַקְרָא

עַבְד מִקֵּץ יָמִים, רֹזָא דְּסַטְרָא אַחְרָא, וַיְהִיב חוּלְקָא
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא לֹא אֵתְקַבֵּל.

בְּאִיּוֹב מַה פְּתִיב, (איוב א') וְהָלְכוּ בָנָיו וַעֲשׂוּ מִשְׁתָּהּ וְגו',
וְשִׁלְחוּ וְקָרְאוּ לְשִׁלְשֵׁת אַחֵיותֵיהֶם לְאָכַל וּלְשִׁתוֹת

עִמָּהֶם וַיְהִי כִי הִקִּיפוּ יָמֵי הַמִּשְׁתָּהּ וְגו', וּבְמִשְׁתֵּיָא בְּכָל
יּוֹמָא מְקַטְרָגָא שְׂכִיחַ, וְלֹא יָכִיל לִיָּה. מְנָא לָן. דְּכַתִּיב,

הֲלֹא אֶתְּךָ שָׁכַתְּ בְּעָדוֹ וּבְעָד בֵּיתוֹ וּבְעָד כָּל אֲשֶׁר
 לוֹ מִסְבִּיב וּלְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה חוֹלְקָא כָּלֵל לְגַבִּיּהּ, דְּהָא (נ"א
 מדה) כְּתִיב (איוב א') וְהֵעֵלָה עוֹלוֹת מִסִּפְר כּוֹלָם. עוֹלָה סִלְקָא
 לְעֵילָא לְעֵילָא, וְלֹא יִהְיֶה חוֹלְקָא לְסִטְרָא אַחֲרָא.
 דְּאִלְמָלָא יִהְיֶה לִּיהּ חוֹלְקָא, לֹא יִכִּיל לִּיהּ לְבַתָּר, וְכֹל מַה
 דְּנִטְל מִדִּילִיהּ נִטְל.

וְאִי תִימָא אִמָּאֵי אַבְאִישׁ לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֶלָּא.
 דְּאִלְמָלָא יִהְיֶה לִּיהּ חוֹלְקָא, יִפְנִי אַרְחָא וְיִסְתַּלַּק מֵעַל
 מִקְדְּשָׁא, וְסִטְרָא דְקְדוּשָׁה אִסְתַּלִּיק לְעֵילָא לְעֵילָא.
 וְאִיהוּ לֹא עֵבֵד כּוֹן, וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תִּבְע
 בְּדִינָא.

תָּא חֲזִי, כְּמַה דְּאִיהוּ אַתְּפָרֶשׁ, וְלֹא אַכְלִיל טוֹב וְרַע,
 אִיהוּ דֵּן לִיהּ בְּהֵוֹא גְּוֹנָא, יִהְיֶה לִּיהּ טוֹב, וּלְבַתָּר
 רַע, וּלְבַתָּר אֶהְדְּרִיהּ לְטוֹב. דְּהַכִּי אַתְּחֲזִי לְבַר נָשׁ,
 לְמַנְדַּע טוֹב, וּלְמַנְדַּע רַע, וְלֹאֶהְדְּרָא גְּרַמִּיָּה לְטוֹב, וְדָא
 אִיהוּ רְזָא דְמַהִימְנוּתָא. תָּא חֲזִי, אִיּוֹב מֵעַבְדֵי פְּרַעָה הוּא,
 וְדָא הוּא דְכְּתִיב בֵּיהּ, (שמות ט') הִירָא אֶת דְּבַר יִי' מֵעַבְדֵי
 פְּרַעָה.

תָּא חֲזִי, דְּלֹא בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעְקָרָא אִיּוֹב
 מֵאַתְרֵיהּ דְּאִיהוּ הוּא מְכִסִּי (נ"א כּוֹלָא בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאַעְקָרָא מֵאַתְרֵיהּ אִיּוֹב הוּא מְכִסִּי) (נ"א אִיּוֹב חֲכִים הוּא) עַל פְּרַעָה כִּיּוֹן
 דְּאַתְחַלֵּשׁ עֵבֵד נוֹקְמִין לְפְרַעָה)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַשְּׁתָּא אֵית לְגַלְתָּא רִזִּין, דְּאִינוּן
מִתְדַבְּקִין לְעֵילָא וְתַתָּא, מַה כְּתִיב בַּא אֶל פֶּרְעָה,
לֵךְ אֶל פֶּרְעָה מִבְּעֵי לֵיהּ, מַאי בַּא. אֶלָּא, דְּעֵייל לֵיהּ
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲדָרִין בְּתַר אֲדָרִין, לְגַבֵּי תַנְיִנָא חֲדָא
עֲלָאָה תַקִּיפָא, דְּכַמָּה דְּרַגִּין מִשְׁתַּלְּשְׁלִין מִנְיָה. וּמֵאן
אִיהוּ. רִזָּא דְהַתְנִין הַגְּדוֹל.

וּמִשָּׁה דְּחִיל מִנְיָה, וְלֹא קָרִיב אֶלָּא לְגַבֵּי אִינוּן יְאוּרִין,
וְאִינוּן דְּרַגִּין דִּילֵיהּ, אֲבָל לְגַבֵּיהּ דְּחִיל וְלֹא
קָרִיב, בְּגִין דְּחַמָּא לֵיהּ מִשְׁתַּרְשׁ בְּשַׁרְשֵׁין עֲלָאִין.

כִּיּוֹן דְּחַמָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּדְחִיל מִשָּׁה, וּשְׁלִיחַן
מִמֶּנּוּן אַחֲרָנִין לְעֵילָא, לֹא יִכְלִין לְקַרְבָּא לְגַבֵּיהּ.
אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (יחזקאל כ"ט) הַנְּנִי עָלֶיךָ פֶּרְעָה מֶלֶךְ
מִצְרַיִם הַתְנַיִם הַגְּדוֹל הַרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאוּרִיו. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲצַטְרִיךְ לְאַגְחָא בֵּיהּ קַרְבָּא, וְלֹא אַחֲרָא. כַּמָּה דְּאֵת
אָמַר, אֲנִי ה', וְאוּקְמוּהָ רִזָּא דְּחַכְמַתָּא דְּהַתְנִינִים הַגְּדוֹל
הַרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאוּרִיו לְאִינוּן מְאָרִי מְדִין, דִּידְעִין בְּרִזִּין
דְּמְאָרִיהוֹן.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית א') וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הַתְנַיִנִם הַגְּדוֹלִים וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרֹמֶשֶׁת
אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם. הַאי קָרָא אוּקְמוּהָ לֵיהּ. אֲבָל
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתְנַיִנִם הוּא רִזָּא דָּא (דף ל"ד ע"ב) לְוִיתָן

וּבֵת זֹוגוֹ. (קע"ו ע"ב) תַּנְיָנָם חָסַר פְּתִיב, בְּגִין דְּקָטַל לְנוֹקְבָא,
וּסְלָקָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיקָא. וְאוּקְמוּהָ.

הַתַּנִּים הַגְּדוֹל, תִּשַׁע יְאוּרִין אֵינּוּן, דְּאִיהוּ רַבִּין
בֵּינֵיהוּ, וְחַד יְאוּרָא אִיהוּ, דְּמִימִיו שְׂכִיכִין,
וּבְרַכָּאן דְּמִימִין דְּגֻנְתָּא, נְפֻלִין בֵּיהּ תְּלַת זְמָנִין בְּשַׁתָּא.
וְכַד תְּרִין זְמָנִין, מִתְּבַרְךְ הֵהוּא יְאוּרָא וְלֹא כָּל כַּד, וְכַד
חַד לְאוּ חֲכִי.

וְהֵאִי תַנְיָנָא, עָאל בְּהֵהוּא יְאוּרָא, אֶתְתַּקִּיף וְאֶזִּיל וְשָׂאט
עָאל גּוּ יַמָּא, וּבְלַע נוּנִין לְכַמָּה זִינִין, וְשְׁלִיט, וְתַב
לְהֵהוּא יְאוּרָא. אֵלִין תִּשַׁעַה יְאוּרִין אֶזְלִין וּסְלָקִין
וּסְחָרְנִיה פְּמָה אֵילָנִין. וְעֶשְׂבִין לְזַנְיָהוּ.

יְאוּרָא קְדַמָּא, נְפָקָא מִסְטָרָא שְׂמָאֲלָא, בְּחַד צְנוּרָא
דְּנַגִּיד וְנַפִּיק, תְּלַת טַפִּין, וְכָל טַפָּה וְטַפָּה
אֶתְפָּרֵשׁ לְתַלַּת טַפִּין, וְכָל טַפָּה וְטַפָּה אֶתְעַבִּיד מְנִיה
יְאוּרָא חַד, וְאֵלִין אֵינּוּן תִּשַׁעַה יְאוּרִין, דְּמִתְתַּקְּפִין
וְאֶזְלִין וְשָׂטָאן וּסְחָרִין בְּכָל אֵינּוּן רְקִיעִין.

מִמָּה דְּאֶשְׁתָּאֵר מֵאֵינּוּן טַפִּין כַּד סִימִין לְמִיפָק, אֶשְׁתָּאֵר
טַפָּה חַדָּא, דְּנַפְקָא בְּשְׂכִיכוּ, נְפֻל בֵּינֵיהוּ,
וְאֶתְעַבִּיד מְנִיה יְאוּרָא חַדָּא. הֵאִי יְאוּרָא אִיהוּ, הֵהוּא
דְּאֶמְרִין דְּאֶזְלָא בְּשְׂכִיכוּ.

הֵאִי יְאוּרָא, כַּד הֵהוּא נְהַר דְּנַגִּיד וְנַפִּיק, אֶפִּיק טַפִּין

אַחֲרַיִן רַבְרָבָא (ס"א דברבאן) מִסְטָרָא דִּימִינָא, מַה דְּאִשְׁתָּאֵר
מֵאִינוּן טַפִּין, אִשְׁתָּאֵר טָפָה חֲדָא בְּשִׁכְיֵכוּ מֵאִינוּן בְּרַכָּאן,
וְנִפְל בְּהֵוּא יְאוּרָא דְּאִיהוּ שְׁכִיךְ. וְהֵאִי אִיהוּ יְאוּרָא
דְּעַדִּיךְ מִכְּלָהוּ.

כִּד נִפְקִין וּמִתְפָּרְשָׁן אִינוּן אַרְבַּע גַּהֲרִין דְּנִפְקִין מִגְּנָתָא
דְּעַדוּן, הֵהוּא דְּאִקְרִי פִישוּן, נִפִּיל בְּהֵוּא יְאוּרָא
וְאִתְכַּלִּיל בֵּיהּ. וְעַל דָּא מַלְכוּת בְּבַל, אִתְכַּלִּיל בְּהֵאִי.
וּפִישוּן אִיהוּ מַלְכוּת בְּבַל. מִיְאוּרָא דָּא אִתְזָנוּ וְאִתְמַלְיִין
כָּל אִינוּן יְאוּרִין אַחֲרַיִן.

בְּכָל יְאוּרָא וְיְאוּרָא, אִזְלָא וְשָׂאט חַד תַּנִּינָא, וְאִינוּן
תִּשְׁעָ. וְכָל חַד וְחַד נָקִיב נִוְקָבָא בְּרִישִׁיָּה, כְּמַה
דְּאִתְ אָמַר, (תהלים ע"ד) שְׁבַרְתָּ רֵאשִׁי תַנִּינִים וְגו'. וְאִפִּילוּ
הֵאִי הַתַּנִּין הַגְּדוֹל הַכִּי הוּא, בְּגִין דְּכִלְהוּ נִפְחִין רוּחִין
לְגַבֵּי עֵילָא וְלֹא לְתַתָּא.

כְּתִיב (בראשית א') בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. וּכְתִיב וַיִּבְרָא
אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִים הַגְּדוֹלִים, בְּכָל עוֹבְדָא
דְּאִינוּן עֶשֶׂר אַמִּירוּן, קִימִין לְקַבְּלֵיהוּ אִינוּן עֶשֶׂר
יְאוּרִין. וְחַד תַּנִּינָא מִתְפָּרְפָּא (ס"א מתפרשא) (ס"א מתפרפרא)
בְּרוּחָא, לְקַבֵּל כָּל חַד וְחַד.

וְעַל דָּא, חַד לְשַׁבְעִין שָׁנִין מִזְדַּעֲזַע עַלְמָא, בְּגִין דְּהֵאִי
הַתַּנִּין הַגְּדוֹל כִּד הוּא סָלִיק סְנִפִּירוּי וְאִזְדַּעֲזַע, כְּדִין

כִּלְהוּ מִזְדַּעְזָעֵן בְּאֵינֹן יְאוּרִין, וְכֹל עֲלָמָא מִזְדַּעְזָעָא,
וְאַרְעָא מִתְחַלְחֶלֶת, וְכִלְהוּ כְּלִילָן בְּהַאי תַּנִּין הַגְּדוֹל.
וְהָאָרֶץ הִיְתָה תוֹהוּ וְגו', אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עוֹבְדָא
דְּבְרָא שִׁית, חֲבַרְיָא לְעָאן בֵּיה, וַיִּדְעִין בֵּיה,
אָבֵל זְעִירִין אֵינֹן, דִּי־דְעִין לְרַמְזָא עוֹבְדָא דְּבְרָא שִׁית,
בְּרֻזָא דְּתַנִּין הַגְּדוֹל. וְעַל דָּא תַּנִּינָן, דְּכֹל עֲלָמָא לָא
מִשְׁתַּלְשֵׁלָא אֶלָּא עַל סַנְפִּירוֹי דְּדָא.

תָּא חֲזִי וְהָאָרֶץ הִיְתָה תוֹהוּ וְבַהוּ וְגו', תַּנִּינָן הִיְתָה,
וְאוֹקִימָנָא. בְּגִין דְּבַהַאי יְאוּרָא קְדַמָּאָה דְּקַאמְרוֹן,
כִּד הַאי הַתַּנִּין הַגְּדוֹל עָאֵל בֵּיה, כְּדִין אֲתַמְלִיָּא, וְשִׁאטִּי
וְדְעִיךְ נִיזוּצִין דְּאֲתַלְקָטוּ בְּאֵינֹן עֲלָמִין דְּאֲתַחַרְבוּ
בְּקַדְמִיתָא.

אֵינֹן תַּנִּינִין אַחַרְנִין דְּקַאמְרוֹן, הוּוּ וְלָא הוּוּ, אֲמַאי. בְּגִין
דְּאֲתַחֲלָשׁ חִילִיָּהוּ דְּלָא יִטְשְׁטְשׁוֹן עֲלָמָא, בַּר
לְשַׁבְעִין שָׁנִין, חַד זְמַנָּא, וְאֵינֹן אֲתַתְקֶפוּ בְּחִילָא דְּהַהוּא
תַּנִּין הַגְּדוֹל, וְהַאי אִיהוּ בְּלַחֲדוּי לְאֲתַתְקֶפָא. וְאַלְמָלָא
נוֹקְבִיָּה קְיִימַת לְגַבִּיָּה, לָא יְכִיל עֲלָמָא לְמַסְבֵּל לוֹן. (וּבְגִין

(כף)

עַד לָא קָטַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנוֹקְבָא, הָאָרֶץ הִיְתָה
תוֹהוּ. (וְבַהוּ) תוֹהוּ הִיְתָה. וְלְבַתֵּר דְּקָטַל לָהּ, הוּוּ
(בְּרַאשִׁית ע' ע"א) בַּהוּ, שָׂרָאֵת לְאֲתַקְיִמָּא. וְחֻשְׁךְ עַל. עַד לָא
הוּוּ נְהִירָא עוֹבְדָא דְּעַבְדָּא.

מָה עֶבֶד קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא, מִחֵץ רִישִׁיה דְּדְכוּרָא
 לְעֵילָא, וְאִתְכַפֵּיא, בְּגִין דְּהָא תְּהוּמָא לְתַתָּא, לֹא
 הָוֵה נְהִיר. מֵאִי טַעְמָא לֹא הָוֵה נְהִיר, בְּגִין דְּהָא תְּתַנִּין
 הַגְּדוּל, הָוֵה נְשִׁיב רוּחָא עַל תְּהוּמָא, וְאִחְשִׁיךְ לִיה, וְלֹא
 מִרְפְּרָפָא לְתַתָּא.

וְעֶבֶר (נ"א וְעַם כָּל דָּא) רוּחָא אַחְרָא דְלְעֵילָא, וְנִשְׁב
 (נ"א דְנִשְׁב) וּבְטַש בְּהַהוּא רוּחָא, וְשָׁכִיךְ לִיה, הַדָּא
 הוּא דְכְּתִיב וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. וְהֵינּוּ
 דְתַנִּינוּ, דְקוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא בְטַש רוּחָא בְּרוּחָא, וּבְרָא
 עֲלֵמָא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, נְהִיר נְהִירוּ דְלְעֵילָא,
 וּבְטַש (דף ל"ה ע"א) עַל גְּבִי רוּחָא דְנִשְׁיב, וְאִסְתַּלַּק
 מֵעַל תְּהוּמָא, וְלֹא חָפָא לִיה. כִּיּוֹן דְתְּהוּמָא אִתְנַהֵיר,
 וְאִיהוּ אִסְתַּלַּק, כְּדִין הָוֵה נְהִירוּ.

דָּא נְהִיר עַל רִישִׁיה, וּמֵיָא הוּוּ נְפִקִי מִגּוֹ אֶפּוֹתִיה, וְרוּחָא
 נְשִׁיב לְעֵילָא. וְנְהִיר מְנַהֵירוּ דָּא, עַד דְּהָוֵה נְחִית
 נְהוּרִיה, מְנַצְנָצָא לְשַׁבְעִין וְתַרְיֵן נְהוּרִין דְשִׁמְשָׁא, כִּיּוֹן
 דְאֵינּוּן נְהוּרִין אִתְרַשִּׁימוּ בְּגוֹ שִׁמְשָׁא לְתַתָּא, הוּוּ (קפ"ח ע"א)
 חִיבֵיָא דְעֲלֵמָא יַדְעִין בְּהוּ, וְהוּוּ פְּלַחִין לְשִׁמְשָׁא. כִּיּוֹן
 דְאִסְתַּפֵּל קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאֵינּוּן חִיבֵיָא, סָלִיק
 נְהוּרִיה וְגַבִּיז לִיה אֲמַאי גַבִּיז לִיה. בְּגִין דְתְּהוּמָא תַנִּין, הָוֵה

סָלִיק וְנַחֲתִית, וּבִטַּשׁ בְּאִינוֹן יְאוּרִין, עַד דְּגַנְזוּ לֵיהּ וְלֹא
אֶתְגַּלִּיא.

וְזָרַע לֵיהּ זְרוּעָא בְּחַד צְדִיק, דְּאִיהוּ גַנָּנָא דְגַנְתָּא,
וְזְרוּעָא דְזָרַע בְּגַנְתָּא, בְּגַנְיֻזוּ בְטַמְיֻרוּ (ס"א א' דא)
דְּהֵאֵי אֹר אִיהוּ.

כַּד הָאֵי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל, חָמֵי דְצַמַּח בְּגַנְתָּא זְרוּעָא דְאֹר
דָּא, כְּדִין אֶתְעַר לְסַטְרָא אַחְרָא, לְהֵהוּא נָהָר דְאַקְרִי
גִּיחֹן. וְאֶתְפְּלָגוּ מִימּוּי דְהֵאֵי גִיחֹן, חַד שְׁבִילָא דֵילֵיהּ,
אִיהוּ אָזִיל גּוּ הֵהוּא זְרוּעָא דְאַצְמַחָא גּוּ גַנְתָּא, וְאַנְהִיר
בֵּיהּ בְּרַבּוּ דְזְרוּעָא דָּא, וְאַקְרִי גִיחֹן.

וּמַגּוּ הֵהוּא רַבּוּ דְזְרוּעָא דָּא, אֶסְתַּלַּק לְרַבּוּ דְשְׁלֵמָה
מִלְכָּא, כַּד אֶסְתַּלַּק לְמַלְכוּ, דְכַתִּיב, (מלכים א' / א')
וְהוֹרְדָתֶם אוֹתוֹ אֶל גִּיחֹן, וּכְתִיב וּמָשַׁח אוֹתוֹ שָׁם. שָׁם,
וְלֹא בְּאַתֵּר אַחְרָא, בְּגִין דְהוּהָ יַדַּע דּוּד מִלְכָּא דָּא,
וּמִימּוּי אַחְרַנִּין אֶסְתַּלְקוּ לְמַלְכוּ אַחְרָא, וְדָא אִיהוּ מִלְכָּא
דְּאִיהוּ תְקִיפָא.

וְהֵאֵי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל, אֶתְעַר לֵיהּ, וְאַסְתַּלַּק סְנִפִּירוּי דְהֵאֵי
תַּנִּין, בְּהֵהוּא נָהָר, לְאַתְתַּקְפָּא בֵּיהּ. וְכֹל אִינוֹן
שְׂאָר יְאוּרִין כְּלָהוּ, סְלָקִין וְנַחֲתִין בְּתַקְפָּא דְהֵאֵי הַתַּנִּין
הַגָּדוֹל, וְתָאֵב וְעָאֵל לְהֵהוּא יְאוּרָא שְׁכִיכָא, וְאַשְׁתַּכַּךְ
בֵּיהּ.

וְכִדִּין, כִּד הָהוּא אֹר אֶתְגִּנִּיז (ס"א לְנִטְלָא) לְעִיּוּלָא לִיה
 הָהוּא גִנְנָא דְקֵאמְרֵן, כִּדִּין נִפְק חֲשָׁךְ קְדַמָּאָה,
 וּבִטְשׁ עַל רִישִׁיה, בְּהָהוּא נִוְקָבָא דְאֶתְמַתְחָא בִּיה,
 וְאֶתְפָּרֵשׁ חַד חוּטָא, בֵּין הָהוּא נְהִירוּ דְאֹר דָּא דְאֶתְגִּנִּיז,
 וּבֵין הָהוּא חֲשׂוּכָא דְחֲשָׁךְ דָּא, דְכִתִּיב, (בראשית א') וַיְבַדֵּל
 אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשָׁךְ.

הָאִי תַנִּין, תָּב בְּהָהוּא פְּרִישׁוּ דְהָאִי חוּטָא דְאֶפְרִישׁ,
 וְאֶפְרִישׁ לְאִינּוֹן (נ"א בֵּין אִינּוֹן) יְאֹרִין, גּוּ חֲשׂוּכָא,
 וְאֶתְפָּרְשׁוּ נִוּנִין לְזַנְיָהוּ אֵלִין מְאֵלִין, בְּהָהוּא פְּרִישׁוּ.
 וְכִד אֶתְפָּרְשׁוּ מִיִּין עֲלָאִין קְדִישִׁין. כֹּל אִינּוֹן יְאֹרִין
 אֶתְפָּרְשׁוּ, וְעָאֵלוּ לְגוּ הָהוּא יְאֹרָא שְׂכִיכָא
 דְאֶתְבְּרִיר מְכֻלָּהוּ, וְנִפְיֵק וְעָאֵלִין בִּיה תַּלְת (בלק קצ"ו) זַמְנִין
 בְּיוֹמָא.

וְכֹל אִינּוֹן נִוּנִין דְמַגְדִּלָן גּוּ אִינּוֹן יְאֹרִין, פְּרִישָׁן אֵלִין
 מְאֵלִין, וְאֶקְרוּן לִילוּת, וְאֵלִין אִינּוֹן רָאשִׁין לְכֹל
 אִינּוֹן נִוּנִין דְנִפְקִין לְבַר, וְאֵלִין שְׁלִטִין עַל כְּלָהוּ. וְאֵלִין
 אֶקְרוּן בְּכוּרֵי מְצָרִים, וּמְהֵכָא אֶתְבְּדַר לְבַר בּוּכְרִין, וְכְלָהוּ
 אֶתְזַנּוּ מִשְׁקִיו דְאִינּוֹן יְאֹרִין. וְהָאִי תַתַּנִּין הַגְּדוּל, שְׁלִטָא
 עַל כְּלָהוּ.

וְכֹלָא בְּפְרִישׁוּ דְמִיִּין עֲלָאִין, דְכִתִּיב וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם
 לְמַיִם, וְאֶתְרְשִׁמוּ מִיִּין קְדִישִׁין עֲלָאִין, וְאֶתְפָּרְשׁוּ

לְעֵילָא, וּמֵיִן תְּתַאֲיִן, אֶתְפָּרְשׁוּ כְּלָהוּ אֵלִין מֵאֵלִין,
 קְדִישִׁין וּדְלָא קְדִישִׁין, וְעַל דָּא אֶקְרוּן מְלֹאכִין עֲלָאִין
 פְּרִישָׁן, בְּגִין דְּאֶתְפָּרְשׁוּ אֵלִין מֵאֵלִין לְזַנְיָהוּ.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מְזֻרִיעַ זֶרַע,
 רְזָא דָּא, כִּד הַאי הַתַּנִּין הַגְּדוֹל, הָוָה נָשִׁיב רוּחָא
 בְּהַהוּא נּוֹקְבָא, וּמִרְפָּרְפָא לְגַבֵּי עֵילָא, כָּל אֵינּוֹן עֲשָׂבִין
 הָוָה מְהַפֵּךְ לֹון לִיבִישׁוּ, עַד דְּרוּחָא אַחֲרָא נָשִׁיב בְּהַהוּא
 רוּחָא, וְשָׂכִיף לִיה לְתַתָּא, וְעֲשָׂבִין צָמְחוּ כְּמִלְקָדְמִין.

וְשִׁלְטִין וּמְשַׁבְּחִין וְאוֹדִין קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 מְסֻטְר שְׂמַלְאָא, וּלְגוּ יְאוּרָא שְׂכִיכָא, נְפָקִין בְּעִירִין
 לְזַנְיָהוּ, וְאֶזְלִין לְמִקְרַב לְגַבֵּי דְאֵינּוֹן עֲשָׂבִין
 וְלֹא יִכְלִין, וְתַבִּין לְאַתְרֵיהוּ. כָּל אֵלִין יְאוּרִין אֶזְלִין
 וְשָׂאֲטִין, עִם הַהוּא תַנְיָנָא דְשִׁלְיֵט בְּהוּ, וְסַחְרִין לְאֵינּוֹן
 עֲשָׂבִין, וְלֹא יִכְלִין. בַּר לְזַמְנִין, דְּרוּחָא עֲלָאָה לָא נָשִׁיב,
 וְאֵיהוּ מִרְפָּרְפָא רוּחָא בְּהַהוּא נּוֹקְבָא דְלְעֵילָא, כְּמָה

דְּאוּקִימְנָא, כְּדִין שְׁלִיט הַהוּא רוּחָא עַל אֵינּוֹן עֲשָׂבִין.
 וַיְאוּרָא שְׂכִיכָא תָב לְאַתְרֵיהּ, וְסִלְקָא וְנַחְתָּא. וּבְגִין
 דְּמִימּוּי שְׂכִיכִין, אֶזְיֵל בְּשְׂכִיכוּ, וְהַאי הַתַּנִּים
 הַגְּדוֹל סִלְקָא לְגַבֵּי אֵינּוֹן יְאוּרִין, וְעֲשָׂבִין כְּלָהוּ מְגַדְלָן
 סַחְרָנִיָּה דְהַהוּא יְאוּרָא שְׂכִיכָא וְאֵלִין (ב"א וְאֵינּוֹן) מְגַדְלִין
 בְּכָל עֵיבֵר, כְּדִין סִלְקָא הַהוּא תַנְיָנָא וְאַתְרֵי בֵינְיָהוּ,
 וְתָב לְכָל אֵינּוֹן יְאוּרִין.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם, דָּא אִיהוּ נְחָשׁ
 בְּרִית. אַמַּאי בְּרִית. בְּגִין דְּסָגִיר לְתַרְיִן סְטָרִין,
 וְלֹא נִפְיָק לְעֵלְמִין אֲלֵא חַד זְמַנָּא לְיוֹבְלָא.

וּבְסִפְרֵי קַדְמָאִי, דָּא נְחָשׁ עֲקֵלְתוֹן, דְּאִיהוּ בְּעַקִּימו
 תְּדִיר, וְאִיִּתִּי לְוֹטִין עַל עֲלָמָא, כַּד הָאִי קָם,
 אַתְבַּר תּוֹקֶפִיָּה (דף ל"ה ע"ב) דִּהְהוּא תַנְיָנָא, וְלֹא יָכִיל לְמִיקָם,
 עַד דְּאָבִיד גְּשָׁמִיָּה. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּפִיף לִיָּה
 גּוּ יִמָּא, כַּד עָאֵל לְגַבִּיָּה. וְאִיהוּ דְרָךְ עַל תְּקַפִּיָּה דִּיִּמָּא.
 וְתְקַפִּיָּה דִּיִּמָּא דָּא, אִיהוּ תַנְיָנָא, כְּמָה דַּאתְ אָמַר (איוב ט')
 וְדוֹרָךְ עַל בְּמַתִּי יָם.

וְכַד הָאִי נְחָשׁ קָם, כְּדִין מַה כְּתִיב, (ישעיה כ"ז) וְהָרַג אֶת
 הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם, דָּא אִיהוּ הַתַּנִּין הַגָּדוֹל. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (יחזקאל כ"ט) הַנְּנִי עֲלֶיךָ. וְדָא נְחָשׁ, אִיהוּ מְאֹרֶת,
 בְּלוֹוֹטִין לְכָלָא, בְּגִין דְּאִיהוּ תְקִיפָא עֲלִיָּה, בְּתְקַפִּיָּה
 דִּהְהוּא נְהַר רַבְרָבָא, דְּאֶקְרִי חַדְקָל, וְהָא אוֹקִימָנָא.

הֵהוּא נְחָשׁ אִיְהִי בִיבְשֶׁתָא כַּד נִפְקִין דָּא בְּדָא, דָּא
 דְּבִיבְשֶׁתָא אַתְתְּקַף תְּדִיר, בְּגִין דְּכָל אוֹרְחוּי
 וְתַקְפוּי בִיבְשֶׁתָא אִיְהוּ, וְאָכִיל אַרְעָא וְעַפְרָא תְּדִיר, כְּמָה
 דַּאתְ אָמַר (בראשית ג') וְעַפֵּר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. דָּא גְּדִיל
 בְּעַפְרָא, וְדָא גְּדִיל בְּמִיא. נְחָשׁ דְּאֶתְגְּדִיל בְּמִיא, לָאו
 תְּקִיפָא כְּהָאִי דְּאֶתְגְּדִיל בִּיבְשֶׁתָא, וְעַל דָּא כְּתִיב (בראשית
 א') מְאֹרֶת חֹסֵר.

וְדָא אֲזִדְמֵן לְגַבֵּי הַהוּא דְמִיָּא. וְאַף עַל גַּב (וְדָא לָא)
 דְאֲזִדְמֵן לְגַבֵּיהּ, לָא אֲגַח לְגַבֵּיהּ, אֲלָא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי, דְקָטִיל לֵיהּ מְגוּ יָמָא, כְּמָה
 דְאֻקִּימָנָא בְּגִין גְּסוּת רֻחָא דְבֵיהּ, כְּמָה דְאֵת אָמַר (יִחֻקָּא לֵ)
 כ"ט) אֲשֶׁר אָמַר לִי יְאֹרִי וְגו'.

וְעַבְר י"י לְנִגּוּף אֶת מְצָרִים וְגו'. תְּנָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
 הָאִי קָרָא קְשִׁיָּא, וְכִי וּרְאָה אֶת הַדָּם וְאַחַר כֵּךְ
 וּפְסַח, דְמִשְׁמַע דְסִימָנָא הוּא דְעֵבִיד. וְאִי תִימָא בְּגִין
 דְמָא דְאִיהוּ מְצוּה, אֲמַאי לְבַר. וְאֲמַאי בְּתַלְת דְּוֹכְתִי
 דְפִתְחָא. וְהָא כְּתִיב (דְנִיָּא ל' ב') הוּא גְּלִי עֲמִיקְתָּא וְגו'. וּמַאי
 טַעְמָא בְּעָא דְאֵתְגַלִּיא דְמָא עַל הַמְשִׁקּוּף וְעַל שְׁתֵּי
 הַמְזוּזוֹת.

אֲלָא תְנָא, כְּתִיב, (דְבָרִים ל"ב) וַיֵּרָא י"י וַיִּנְאֹץ, וְכְתִיב,
 (בְּרֵאשִׁית ו') וַיֵּרָא י"י כִּי רַבָּה רַעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ.
 וְתַנִּינֵן לָא אֶתְחַזִּי אֲשַׁחֲוִיתָא דְלַעִילָא, אֲלָא כַּד אֶתְחַזִּי
 לְתַתָּא עוֹבְדָא דְאֶתְעֵבִידוּ עוֹבְדָא מְנִיה וְעַל דָּא (נ"א וְעַד
 דְעַבְדִּין עוֹבְדָא לְתַתָּא) לָא מְשַׁגְּחִין (נ"א לְאִבְאָשָׁא), בַּר הֲרַהוּרָא
 דְעֵבוּדָה זָרָה, דְכְתִיב, (דְבָרִים י"א) הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה
 לְבַבְכֶם. וּמִדְאֶתְעֵבִיד עוֹבְדָא, אֲשַׁחֲוִיתָא דְלַעִילָא
 אֶתְעַר, וּבְגִין כֵּךְ, כְּלָא, בֵּין לְטַב וּבֵין לְבִישׁ, בְּעוֹבְדָא
 תְּלִיא מְלִתָּא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל שְׂוָקֵי מִצְרַיִם, מְלִיִּין טַעוֹן הוּוּ, וְעוֹד
 דְּבַכָּל בֵּיתָא וּבֵיתָא, הוּוּ שְׂכִיחֵי זַיְנִין, דְּמִתְקַטְרֵי
 בְּחַרְשֵׁיהוּ, בְּאֵינוֹן כְּתָרִין תְּתַאֲרִין דְּלִתְתָּא, וּמִתְעַרְרִין רוּחַ
 מְסֻאָבָא בְּגוּוֹיֵיהוּ.

וְרוּזָא דְּמַלְהָ תְנָא, כְּתִיב, וּלְקַחְתֶּם אֲגֻדַּת אֲזוּב וּטְבַלְתֶּם
 בְּדָם אֲשֶׁר בַּסֶּף וְהִגַּעְתֶּם אֶל הַמִּשְׁקוּף וְאֶל שְׁתֵּי
 הַמְּזוּזוֹת. אֲגוּדַת אֲזוּב לְמָה. בְּגִין לְבַעֲרָא רוּחַ מְסֻאָבָא

מִבֵּינֵיהוּ, (נ"א הָאֵי קְרָא קְשִׁיא וְכִי וְרָאָה אֶת הַדָּם וְאַחַר כֵּךְ וּפְסַח דְּמִשְׁמַע דְּסִימְנָא
 הוּא דְעֵבִיד אֲמַאי וְהָא כֵּלָא גְלִיָּיא קַמִּיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְתִיב הוּא גְלִי עֲמִיקְתָּא
 וּמִסְתְּרָתָא אֶלָּא תְנָא כְּתִיב וְיֵרָא יי' וַיִּנְאֹץ וַיִּרָא יי' כִּי רָבָה רַעַת וַיִּגו' וְתַנְיִן לֹא
 אֲתַחְזִי אֲשַׁחֲזוּתָא לְעִילָא אֶלָּא כִּד אֲתַחְזִי לְתַתָּא עוּבְדָא וּמִדְּאֲתַעְבַּד עוּבְדָא אֲשַׁחֲזוּתָא
 לְעִילָא אֲתַעַר וּבְגִין כֵּךְ כּוּלָא בִּין לְטַב בִּין לְבִישׁ בְּעוּבְדָא תְלִיָּיא מְלִתָּא. וּלְקַחְתֶּם אֲגוּדַת אֲזוּב
 וַיִּגו' אֲגוּדַת אֲזוּב לְמָה וּמַאי טַעְמָא בְּעָא דְאַתְגְּלִיָּיא דְמָא עַל הַמִּשְׁקוּף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת. אָמַר
 רַבִּי יוֹסִי כָּל שְׂוָקֵי מִצְרַיִם מְלִיִּין טַעוֹן הוּוּ וּבַכָּל בֵּיתָא וּבֵיתָא הוּוּ שְׂכִיחֵי זַיְנִין דְּמִקְטְרִין
 בְּחַרְשֵׁיהוּ בְּאֵינוֹן כְּתָרִין תְּתַאֲרִין דְּלִתְתָּא וּמִתְעַרְרִין רוּחַ מְסֻאָבָא בְּגוּוֹיֵיהוּ וְעַל דָּא אֲגוּדַת אֲזוּב
 בְּגִין לְבַעֲרָא רוּחֵי מִבֵּינֵיהוּ) וְלֹאֲחֻזָּא בְּפִתְחֵיהוּ, בְּהַנִּי תְלַת דּוּכְתֵי,

מִהֵימְנוּתָא שְׁלִימְתָּא. חַד הַכָּא, וְחַד הַכָּא, וְחַד בְּגוּוֹיֵיהוּ
 בְּגִין כֵּךְ, וּפְסַח יי' עַל הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמִּשְׁחִית לְבֹא אֶל
 בְּתִיכֶם לְנִגּוּף, מִשּׁוּם דְּחַמֵּי שְׂמָא קְדִישָׁא רְשִׁים עַל
 פֶּתַחָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵי הָכִי אֲמַאי דְמָא, דְּהָא תְנִינָן, חֲנוּר
 וְסוּמָק וְחַד דְּכָלִּיל בֵּינֵי גּוּוֹנֵי. אָמַר לֵיהּ, תִּירֵי דְמִי
 הוּוּ, חַד דְּמִלְהָ, וְחַד דְּפִסְתָּא. דְּמִלְהָ רַחֲמֵי. דְּפִסְתָּא
 דִּינָא.